

Sygn. akt I ACz 584/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Jan Sokulski (spr.)
Sędziowie:	SA Anna Gawelko SA Anna Pele

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2013r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) **w A.** przeciwko **M. K.**

o udzielenie zabezpieczenia roszczenia i o udzielenie informacji

na skutek zażalenia **wnioskodawcy**

od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 21 maja 2013r., sygn. akt VI GCo 83/13

postanawia :

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek wnioskodawcy (...) w A. o udzielenie zabezpieczenia roszczenia i o udzielenie informacji.

W uzasadnieniu wskazano, iż wnioskodawca w oparciu o art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz w oparciu o art. 730 § 1 k.p.c. wniósł o zaprzestanie naruszania praw autorskich majątkowych oraz usunięcie skutków naruszenia, poprzez zakazanie obowiązanemu - do dnia prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie - oferowania, wprowadzania do obrotu, sprzedaży parawanów prysznicowych obecnie wprowadzanych na rynek pod nazwami (...) oraz (...);

zobowiązanie obowiązanego - do dnia prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie - do zaprzestania promocji i reklamy parawanów prysznicowych z serii (...) oraz (...), włączając w to także promocję i reklamę poprzez stronę internetową obowiązanego: www.piramida-wanny.pl.

Ponadto wniósł na podstawie art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych o nakazanie obowiązanemu przedstawienia informacji istotnych dla dochodzenia w dalszej kolejności roszczeń o zwrot bezpodstawnie uzyskanych korzyści, tj. informacji o ilości wprowadzonych na rynek przez obowiązanego parawanów prysznicowych

z serii (...) oraz (...) oraz zysku netto ze sprzedaży tych towarów, w tym: cen nabycia parawanów prysznicowych z serii (...) oraz (...) oraz cen sprzedaży parawanów prysznicowych z serii (...) oraz (...) przez obowiązanego, a także nazw dostawców, od których obowiązanym nabył parawany prysznicowe z serii (...) oraz (...) i nakazanie obowiązanemu przedłożenia odpowiedniej dokumentacji finansowej zawierającej powyższe informacje.

Sąd Okręgowy dokonując oceny wniesionego wniosku uznał, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił roszczenia o zaniechanie naruszenia jego praw autorskich, albowiem nie przedłożył dowodów uprawdopodobniających, że jemu przysługuje prawo autorskie do wskazanych we wniosku parawanów nawannowych. Nie uprawdopodobnił on, że jego pracownik opracował system zawiasów, jako nowy wytwór intelektu, innymi słowy, aby została spełniona przesłanka oryginalności tego rozwiązania.

W ocenie Sądu, wnioskodawca nie uprawdopodobnił także interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, a to że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania.

Wskazano, że zagrożenie pozbawienia zaspokojenia jest pewnym stanem obiektywnym, które musi zostać stwierdzone w każdym wypadku. W odniesieniu do roszczeń o nakazanie zaniechania naruszeń w postaci wytwarzania produktów z zastosowaniem zakwestionowanej technologii, oferowania ich oraz wprowadzania do obrotu, niebezpieczeństwo nieuzyskania zaspokojenia po uzyskaniu ewentualnego wyroku uwzględniającego żądanie, nie istnieje. Wnioskodawca będzie mógł egzekwować zakaz tak produkcji jak i wprowadzania do obrotu zakwestionowanych produktów i ich reklamowania.

Odnośnie wniosku o zakazanie oferowania, wprowadzania do obrotu, sprzedaży parawanów prysznicowych pod nazwami (...) oraz (...) i zaprzestania ich promocji oraz reklamy Sąd wskazał, że uwzględnienie w tym zakresie wniosku wnioskodawcy prowadziłoby wprost do zaspokojenia roszczenia. Tymczasem to nie postępowanie zabezpieczające powinno służyć „ochronie wyłączności” uprawnionego w korzystaniu z opracowanego wzoru, jako że temu służy ze wszystkimi tego wymogami i konsekwencjami w szczególności w sferze dowodowej, proces sądowy prowadzony z udziałem także drugiej ze stron. Postępowanie zabezpieczające winno służyć zabezpieczeniu wykonalności orzeczenia, ewentualnie zapobieżeniu grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków.

Sąd miał także na uwadze, że pozbawienie uprawnionego wyłączności korzystania z własności intelektualnej w okresie poprzedzającym wytoczenie powództwa oraz w trakcie trwania procesu potencjalnie może prowadzić do nieodwracalnych skutków materialnych i niematerialnych.

Odnośnie wniosku o udzielenie informacji, to Sąd Okręgowy wskazał, że

implementacja dyrektywy nr (...) wprowadziła do polskiego systemu prawnego (w art. 80 ust. 1) rozbudowany katalog roszczeń informacyjnych. Roszczenia informacyjne, o jakich mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 i 3, nie mają charakteru roszczeń o zabezpieczenie dowodów (komentarz pod red. J. Barta, Lex 2011). Komentatorzy oraz orzecznictwo sądów powszechnych przyjmują, choć nie wyrażono tego wprost w ustawie, że należy przyjąć, zgodnie z uregulowaniem zawartym w dyrektywie nr (...), iż wniosek o dostęp do informacji wymaga co najmniej uprawdopodobnienia naruszenia autorskiego prawa ochronnego. Podmiot występujący z roszczeniem informacyjnym musi wykazać swoją legitymację czynną w zakresie 79 ust. 1 powołanej ustawy w odniesieniu do zindywidualizowanego naruszenia, oraz musi uprawdopodobnić naruszenie jego prawa w tym zakresie. Dlatego, zachowując elementarne wymogi racjonalności, jak również dążąc do zapewnienia zgodności prawa polskiego z prawem wspólnotowym Sąd przyjął, że wnioskodawca składający żądanie informacji ma obowiązek co najmniej uwiarygodnić naruszenie konkretnych majątkowych praw autorskich.

Skoro wnioskodawca nie uprawdopodobnił istnienia dochodzonego roszczenia, a tym samym jego naruszenia, to wniosek w tym zakresie także nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł wnioskodawca zarzucając naruszenie przepisu art. 730¹ k.p.c. poprzez nieudzielenie zabezpieczenia pomimo uprawdopodobnienia roszczeń wnioskodawcy, naruszenie art. 79 ust. 1 oraz art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez nieudzielenie wnioskodawcy ochrony pomimo ewidentnego naruszenia majątkowych praw autorskich, naruszenie art. 755 § 2¹ k.p.c. poprzez przyjęcie, iż zabezpieczenie nie jest w niniejszej sprawie konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków.

Skarżący podniósł, iż z przedłożonych na tym etapie postępowania dowodów wynika, że jego pracownik A. D. zaprojektował „wzór parawanu”, a tym samym zastosowane w nim zawiasy, które są częścią tego projektu. Skoro jest to pracownik wnioskodawcy, to przechodzą na niego prawa autorskie z mocy samego prawa do tego wyrobu.

Obowiązany od niedawna wprowadza swoje wyroby naśladujące wyroby wnioskodawcy na rynek, a zatem oczywistym jest, że to on narusza prawa autorskie wnioskodawcy, a nie odwrotnie.

Wnioskodawca podkreślił, iż każdy miesiąc (tydzień i dzień), w którym na rynku współlistnieją jego wyroby oraz ich nielegalne kopie powoduje dla niego wymierną i realną stratę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie jest bezzasadne, gdyż nie doszło do uchybienia przepisom postępowania wskazanym przez skarżącego.

Sąd Okręgowy trafnie przyjmuje, że przepisy art. 80 ustawy z dnia 4.02.1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 90, poz. 631) w zakresie w jakim regulują zabezpieczenie roszczeń są przepisami szczególnymi w stosunku do art. 730 – 757 k.p.c. Oznacza to, że w kwestiach nieuregulowanych inaczej w wymienionej ustawie, zastosowanie znajdują powołanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

W świetle przepisu art. 730¹ § 1 k.p.c. uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie zależy od uprawdopodobnienia przez zainteresowanego dwóch okoliczności, tj. istnienia roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Obie wymienione przesłanki muszą być spełnione łącznie.

Sąd Okręgowy dokonując oceny przedłożonego do wniosku materiału dowodowego uznał, iż powyższe przesłanki nie zostały spełnione.

Stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie jest prawidłowe, choć wymaga uzupełnienia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wnioskodawca przede wszystkim nie uprawdopodobnił, że wskazane we wniosku produkty stanowią przedmiot prawa autorskiego.

Artykuł 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stanowi, iż utworem jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

Utworem zatem jest niematerialne dobro prawne, które powinno być odróżniane od przedmiotu materialnego (materialnego nośnika - określanego też jako corpus mechanicum), na którym zazwyczaj jest ono utrwalone.

Niekwestionowane jest, że wytwór niematerialny, aby uzyskać kwalifikację "utworu" w rozumieniu art. 1 ust. 1 komentowanej ustawy, powinien odznaczać się łącznie następującymi cechami: stanowić rezultat pracy człowieka (twórcy), stanowić przejaw działalności twórczej, mieć indywidualny charakter.

Stwierdzenie, że utwór stanowi przejaw "działalności twórczej", oznacza zatem, że utwór powinien stanowić rezultat działalności o charakterze kreatywnym. Przesłanka ta, niekiedy określana jako przesłanka "oryginalności" utworu,

zrealizowana jest wówczas, gdy istnieje subiektywnie nowy wytwór intelektu; jest ona zatem ujmowana wyłącznie w płaszczyźnie nowości subiektywnej i zorientowana retrospektywnie.

Co do przesłanki indywidualnego charakteru wytworu, w pełni trafny jest tutaj pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 26 kwietnia 2000 r., sygn. akt 1087/99: "Ustalenie, że określona czynność (dzieło) ma charakter twórczy lub nie, nie należy do sfery zarzutów prawa materialnego, ale sfery ustaleń faktycznych będących dopiero podstawą zastosowania prawa".

Zgodnie z wyrokiem NSA w Warszawie z dnia 13 października 2005 r., sygn. akt FSK 2253/04, nie można dzieła uznać za utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904), jeżeli działalność twórcy nie posiada cech oryginalności i indywidualności w rozumieniu przepisów o prawie autorskim.

O tym, czy utwór wnioskodawcy w postaci projektu parawanów nawannowych, w których zastosowano technologię w postaci zawiasów umożliwiających obrót o 360° posiada cechy oryginalności i indywidualności nastąpi dopiero przy rozpoznawaniu wniesionego przez wnioskodawcę powództwa o naruszenie autorskich praw majątkowych i w oparciu o całościową ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Na etapie postępowania zabezpieczającego, istotnym jest uprawdopodobnienie roszczenia, a nie jego udowodnienie, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie pobieżna analiza dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego.

Z tych też względów należało stwierdzić w pierwszej kolejności, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił nowatorstwa w zakresie zaprojektowania zawiasów i zastosowania nowego rozwiązania technicznego, a tym samym że produkty te stanowią przedmiot prawa autorskiego.

Z tego już choćby względu wniosek wnioskodawcy powinien być oddalony.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił, aby jemu przysługiwały prawa autorskie do wskazanego we wniosku „utworu”. Na niniejszą okoliczność przedłożył on jedynie pisemne oświadczenie swojego pracownika A. D., z którego wynikało, że ten będąc ówczesnym pracownikiem wnioskodawcy zaprojektował w 2003r. wskazane we wniosku parawany nawannowe (k. 35).

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 cyt. ustawy - prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Domniemywa się, że twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze uwidoczniło na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu (ust. 2).

W świetle powyższego przepisu oraz przedłożonych przez wnioskodawcę dowodów brak jest podstaw do uznania, że uprawdopodobnił on swoje prawa do utworu.

Z tych też względów, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak jest uzasadnionych podstaw do zmiany rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał stanowisko Sądu Okręgowego za prawidłowe, a zażalenie wnioskodawcy jako bezzasadne oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c i art.13 § 2 kpc.